

TOIMENPIDEALOITE 146/2000 vp

Työeläkkeiden ns. taitetun indeksin korjaaminen

Eduskunnalle

Työeläkkeiden indeksitarkistuksissa on käytössä ns. taitettu indeksi. Taitosraja on 65 vuotta. Sitä nuorempien työeläkkeellä olevien henkilöiden indeksitarkistus seuraa 50-prosenttisesti palkkakehitystä ja 50-prosenttisesti kuluttajahintojen kehitystä, kun taas yli 65-vuotiaiden indeksitarkistukseen lasketaan mukaan 20 prosenttia palkkakehitystä ja 80 prosenttia kuluttajahintojen vaikutusta. Edellä mainitusta laskentatavasta johtuen jo usean vuoden ajan yli 65-vuotiaiden indeksitarkistukset ovatkin jääneet pienemmiksi, koska palkkakehitys on ollut nopeampaa kuin kuluttajahintojen nousu.

Ei ihme, että eläkeläisten keskuudessa moinen menettely on herättänyt närää perusteettomana ja iän perusteella syrjivänä. Onhan niin, ettei ikääntyminen vähennä menoja, vaan päinvastoin liian useissa tapauksissa monien henkilöiden elämään ikä tuo mukanaan sairauksia ja sitä kautta lääkkeiden käyttöä. Lääkkeet ovat suhteettoman kalliita ja ylimääräinen, mutta välttämätön kustannuserä.

Taitettua indeksiä on pidettävä myös perustuslain vastaisena, sillä kieltäähän perustuslaki kaikenlaisen syrjinnän; ikään liittyvä syrjintä on yksi syrjinnän muoto. Asialla on myös kansainvälinen ulottuvuutensa, kun suomalaiset maailmalla markkinoivat maatamme mallikelpoisena maana, joka on suvaitseva ja jossa tasa-arvo on toteutettu niin viimeisen päälle. Nämä vakuutellut eivät ole kovin uskottavia, kun täältä kiirii viesti, ettei yhdenvertainen kohtelu koskekaan yli 65-vuotiaita kansalaisia. Siksi mitä pikimmin hallituksen ja eduskunnan on ryhdyttävä toimiin tämän eriarvoistavan tekijän poistamiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että työeläkkeiden tarkistuksissa käytystä, iän perusteella syrjivästä taitetusta indeksistä luovutaan ja tulevissa indeksitarkistuksissa käytetään samaa indeksiä iästä riippumatta.

Helsingissä 14 päivänä huhtikuuta 2000

Esa Lahtela /sd
Unto Valpas /vas
Matti Kangas /vas
Lauri Kähkönen /sd

Erkki Kanerva /sd
Saara Karhu /sd
Pertti Turtiainen /vas